

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยแผลไหม้

นนธิพร ศรีนารัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยแผลไหม้

FACTORS ASSOCIATED WITH SEPSIS IN PATIENTS WITH BURN INJURIES

นันทพร ศรีนารัตน์ 5338111 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อรพรรณ โตสิงห์, พย.ค., สุพร คณัยคุณฤกุล, พย.ค., เกศศิริ วงษ์คงคำ, Ph.D.(NURSING)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีความเสี่ยงด้านภาวะโภชนาการแรกรับ ขนาดของบาดแผลและการใส่ท่อช่วยหายใจกับการติดเชื้อในกระแสเลือดในผู้ป่วยแผลไหม้ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บจากความร้อนและมารับการรักษาในหอผู้ป่วยหน่วยไฟลวก (Burn Unit) และศูนย์ดูแลผู้ป่วยแผลไหม้น้ำร้อนลวก (Burn center) ในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ จำนวน 6 แห่ง จำนวน 90 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติไคว์สแควร์หรือฟิชเชอร์เอกแทรกเทส กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 อายุเฉลี่ย 42.28 ปี (SD = 16.99) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.6 ของผู้ป่วยทั้งหมด พบผู้ป่วยจำนวน 21 คน มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 23.3 ซึ่ง ส่วนใหญ่เป็นโรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 14.4) สาเหตุการเกิดแผลไหม้ส่วนใหญ่ พบว่า เกิดจากไฟไหม้ (ร้อยละ 55.6) โดยที่ร้อยละ 8.9 มีการสูดสำลักควันร่วมด้วย ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีระดับซีรัมอัลบูมินในวันแรกที่เข้ารับการรักษเฉลี่ย 32.74 g/L โดยที่ร้อยละ 52.2 มีระดับซีรัมอัลบูมินน้อยกว่าเกณฑ์ปกติ (ค่าปกติ 35-55 g/L) ผู้ป่วยร้อยละ 61.1 มีดัชนีความเสี่ยงด้านภาวะโภชนาการแรกรับหรือระดับ NRI < 83.5-100 คะแนน ผู้ป่วยมีขนาดของบาดแผลตั้งแต่ร้อยละ 1-95 ของพื้นที่ผิวกาย โดยมีขนาดของบาดแผลเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 30.96 ของพื้นที่ผิวกาย (SD = 21.6) ผู้ป่วยมีขนาดของบาดแผลมากกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ผิวกาย ร้อยละ 18.9 พบผู้ป่วยใส่ท่อช่วยหายใจ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 และพบผู้ป่วยมีการติดเชื้อในกระแสเลือด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

ดัชนีความเสี่ยงด้านภาวะโภชนาการแรกรับ ขนาดของบาดแผลและการใส่ท่อช่วยหายใจมีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อในกระแสเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $P = 0.025$, $P = 0.009$ และ $P = 0.004$ ตามลำดับ

จากผลการวิจัยเสนอแนะว่า ผู้ป่วยแผลไหม้ควรมีการตรวจหาระดับซีรัมอัลบูมินเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการประเมินดัชนีความเสี่ยงด้านภาวะโภชนาการแรกรับ และมีการเพิ่มสารอาหารให้ผู้ป่วยตั้งแต่วินาทีแรกในกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อในกระแสเลือด ส่วนผู้ป่วยที่มีขนาดของบาดแผลมากกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ผิวกายและผู้ป่วยที่ได้รับการใส่ท่อช่วยหายใจ ต้องมีมาตรการในการป้องกันและเฝ้าระวังการติดเชื้อในกระแสเลือดอย่างใกล้ชิด

คำสำคัญ : การติดเชื้อในกระแสเลือด/ ผู้ป่วยแผลไหม้/ ภาวะโภชนาการ/ การใส่ท่อช่วยหายใจ/ ขนาดของบาดแผล

FACTORS ASSOCIATED WITH SEPSIS IN PATIENTS WITH BURN INJURIES

NUNTHIPORN SRINARAT 5338111 NSAN/M

M.N.S.(ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : ORAPAN THOSINGHA, RN.,D.N.S., SUPORN
DANAIDUSADEEGUL, RN. D.N.S., KESSIRI WONGKONGKAM ,Ph.D.(NURSING)**ABSTRACT**

This prospective observational research aimed to study the correlation among nutrition, extent of burn and intubation and sepsis in patients with burn injuries. The studied sample comprised of 90 patients who sustained burns and were admitted to 6 tertiary care hospitals in Thailand. Chi-square and Fisher exact test were employed for statistical analysis. Significant level was set at p value < 0.05 .

The sample comprised 90 patients with burn injuries. The majority of them were males 68 (75.6%) average age of 42.28 years (SD – 16.99 years). Most of them (45.6%) were in the age ranged from 21- 40 years and sustained burn injuries by flame (55.6%). In regard to severity of burn injury, the average % TBSA (total body surface area) of burn wound was 30.96 % TBSA (SD – 21.6% TBSA), 8.9 % had on inhalation injury and 35.6% (32 patients) required intubation. About 23 percentages of the patients had chronic illnesses. Hypertension was the most frequent co-morbid disease found (14.4%) among the patients. More than a half of them (52.2%) showed relatively a low level of serum albumin with the average level of 32.74 g/L on hospital admission. About sixty percent of these patients demonstrated malnutrition (Nutritional Risk Index - NRI $< 83.5-100$). Twelve patients (13.3%) demonstrated sepsis according to the sepsis criteria.

The result revealed that nutritional status, extent of burn more than 50%TBSA, and intubation had a correlation with sepsis at p value of 0.025, 0.009 and 0.004 respectively.

It can be recommended that patients with burn injuries should be closely monitored for their nutritional status. On hospital admission, serum albumin should be assessed as baseline data and NRI is recommended for the ongoing nutritional assessment. Early enteral nutrition should be performed to enhance the patients' nutritional status so that it can reduce the risk of sepsis. Moreover, patients who have the %TBSA of burn wound 50% and over, and patients who required intubation, should be closely monitored for the occurrence of sepsis.

**KEY WORDS : SEPSIS/ BURN PATIENTS/ NUTRITION STSTUS/ INTUBATION/
EXTENT OF BURN**

130 pages